Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (пети състав)

19 декември 2024 година*

„Преюдициално запитване — Директива 2011/98/ЕС — Права на работници от трети държави, които притежават единно разрешение — Член 12 — Право на равно третиране — Социална сигурност — Национална правна уредба относно определянето на правата на семейни обезщетения — Правна уредба, която изключва отчитането на ненавършилите пълнолетие деца на притежателя на единното разрешение при липсата на доказателства за законното им влизане на територията на страната“

По дело C-664/23

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Cour d’appel de Versailles (Апелативен съд Версай, Франция) с акт от 9 ноември 2023 г., постъпил в Съда на същия ден, в рамките на производство по дело

Caisse d’allocations familiales des Hauts-de-Seine

срещу

TX,

СЪДЪТ (пети състав),

състоящ се от: I. Jarukaitis (докладчик), председател на четвърти състав, изпълняващ функцията на председател на пети състав, D. Gratsias и E. Regan, съдии,

генерален адвокат: P. Pikamäe,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

– за TX, от S. Potiron, avocate,

– за френското правителство, от R. Bénard и O. Duprat-Mazaré, в качеството на представители,

* Език на производството: френски.

– за Европейската комисия, от F. Blanc-Simonetti и J. Hottiaux, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 12, параграф 1, буква д) от Директива 2011/98/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно единна процедура за кандидатстване на граждани на трети държави за единно разрешение за пребиваване и работа на територията на държава членка и относно общ набор от права за работници от трети държави, законно пребиваващи в държава членка (ОВ L 343, 2011 г., стр. 1).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между TX, гражданин на трета държава, който притежава единно разрешение, и Caisse d'allocations familiales des Hauts-de-Seine (Каса за семейни надбавки на О-дьо-Сен, Франция) (наричана по-нататък „CAF“) по повод на отхвърлянето на молбата му неговите родени в чужбина ненавършили пълнолетие деца да бъдат взети предвид при определянето на правата му на семейни обезщетения.

Правна уредба

Правото на Съюза

Директива 2011/98

3 Съображения 20, 21, 24 и 26 от Директива 2011/98 гласят:

„(20) Всички граждани на трети държави, които законно пребивават и работят в държавите членки, следва да разполагат най-малкото с общ набор от права на основата на равно третиране с гражданите на съответната приемаща държава членка, независимо от първоначалната причина или основание за приема. Правото на равно третиране в посочените в настоящата директива области следва да се предоставя не само на гражданите на трети държави, които са приети, за да работят в държава членка, но и на онези, които са приети по други причини и са получили достъп до пазара на труда в тази държава членка в съответствие с други разпоредби от правото на Съюза или от националното право, включително членове на семейството на работник от трета държава, които са приети на територията на държавата членка в съответствие с Директива 2003/86/ЕО на Съвета от 22 септември 2003 г. относно правото на събиране на семейството [(ОВ L 251, 2003 г., стр. 12; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 164)] […].

(21) Правото на равно третиране в определени области следва да е свързано единствено и само с правото на законно пребиваване и с достъпа до пазара на труда в държава членка, предоставени на граждани на трети държави с единното разрешение, което обхваща едновременно разрешения за пребиваване и за работа, и с разрешенията за пребиваване, издадени за други цели и съдържащи информация за разрешението за работа.

[…]

(24) Работниците от трети държави следва да се ползват от равно третиране по отношение на социалната сигурност. Клоновете на социалната сигурност са определени в Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социална сигурност [(ОВ L 166, 2004 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 82)]. Разпоредбите за равно третиране по отношение на социалната сигурност в настоящата директива следва да се прилагат и към работниците, приети в държава членка направо от трета държава. Независимо от това настоящата директива не следва да предоставя на работниците от трети държави повече права от вече предвидените в действащото право на Съюза в областта на социалната сигурност за граждани на трети държави, които са в трансгранични условия. Освен това настоящата директива не следва да предоставя права в случаи, които попадат извън приложното поле на правото на Съюза, като например по отношение на членове на семейството, пребиваващи в трета държава. Настоящата директива следва да предоставя права само по отношение на членове на семейството, които се присъединяват към работници от трета държава, за да пребиват в държава членка на основание събиране на семейството, или на членове на семейството, които вече законно пребиват във въпросната държава членка.

[…]

(26) Правото на Съюза не ограничава правомощията на държавите членки да организират системите си за социална сигурност. При липсата на хармонизация на равнището на [Европейския съюз] всяка държава членка определя при какви условия се изплащат социални обезщетения, размера на тези обезщетения и срока, за който те се изплащат. Същевременно при упражняването на това правомощие държавите членки следва да спазват правото на Съюза“.

4 Член 3 от Директива 2011/98 е озаглавен „Приложно поле“ и параграф 1 от него гласи:

„Настоящата директива се прилага за:

[…]

б) граждани на трети държави, които са приети в държава членка за цели, различни от работа, в съответствие с правото на Съюза или националното право и на които е разрешено да работят, и които притежават разрешение за пребиваване в съответствие с Регламент (ЕО) № 1030/2002 [на Съвета от 13 юни 2002 година относно единния формат на разрешенията за пребиваване за гражданите на трети страни (ОВ L 157, 2002 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 3, стр. 242)]; както и

в) граждани на трети държави, които са приети в държава членка с цел работа в съответствие с правото на Съюза или националното право“.

5 Член 12 от същата директива е озаглавен „Право на равно третиране“ и гласи:

„1. Работници от трети държави по смисъла на член 3, параграф 1, букви б) и в) се ползват от право на равно третиране с гражданите на държавата членка, в която пребивават, по отношение на:

[…]

д) клоновете на социалната сигурност, определени в Регламент [№ 883/2004];

[…]

2. Държавите членки могат да ограничат равното третиране:

[…]

б) като ограничат правата на работници от трети държави съгласно параграф 1, буква д), но не ограничават такива права за онези работници от трети държави, които са трудово заети или са били трудово заети за минимален срок от шест месеца и са регистрирани като безработни.

Освен това държавите членки могат да решат, че параграф 1, буква д) във връзка със семейните обезщетения не се прилага за граждани на трети държави, получили разрешение за работа в държава членка за срок до шест месеца, за граждани на трети държави, приети с цел обучение, и за граждани на трети държави, на които се разрешава да работят въз основа на виза;

[…]“.

Регламент № 883/2004

6 Член 3, параграф 1, буква й) от Регламент № 883/2004 предвижда, че последният се прилага за всички законодателства относно семейните обезщетения. Съгласно параграф 5 от този член той не се прилага към социалното и медицинското подпомагане.

7 Съгласно член 1, буква щ) от този регламент понятието „семейни обезщетения“ обозначава всички обезщетения в натура или парични обезщетения, предназначени за покриване на семейни разходи, с изключение на плащанията за издръжка и специалните помощи при раждане на дете или осиновяване, посочени в приложение I към този регламент.

Френското право

Кодекс за социалното подпомагане и семействата

8 Съгласно член L. 262-5, втора алинея от Code de l'action sociale et des familles (Кодекс за социалното подпомагане и семействата):

„За да бъдат взети предвид във връзка с правата на чуждестранен бенефициер, който не е гражданин на държава — членка на Европейския съюз, на друга държава — страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство [от 2 май 1992 г. (ОВ L 1, 1994 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 53, стр. 4)] или на Конфедерация Швейцария, децата — чуждестранни граждани, трябва да отговарят на условията, посочени в член 512-2 от Code de la sécurité sociale (Кодекс за социално осигуряване)".

Кодекс за социално осигуряване

9 Член L. 511-1 от Кодекса за социално осигуряване гласи:

„Семейните обезщетения включват:

[…]

2°) семейни надбавки;

3°) семейна добавка;

[…]

7°) надбавка за началото на учебната година;

[…]".

10 Член L. 512-2 от Кодекса за социално осигуряване предвижда:

„Право на семейни обезщетения при определените в настоящата книга условия имат гражданите на държавите — членки на Европейската общност, на другите държави — страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, и на Конфедерация Швейцария, които отговарят на условията за законно пребиваване във Франция […].

Чужденците, които не са граждани на държава — членка на Европейската общност, на друга държава — страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, и които притежават документ, изискващ се от тях по силата било на законови или подзаконови разпоредби, било на международни договори или споразумения, за да пребивават законно във Франция, също автоматично имат право на семейни обезщетения при условията, определени в настоящата книга.

Тези чужденци имат право на семейни обезщетения, при условие че за децата, които са на тяхна издръжка и за които се искат семейните обезщетения, се докаже едно от следните положения:

– че са родени във Франция;

– че са влезли законно в страната в рамките на процедурата за събиране на семейството […]

– качеството им на член на семейството на бежанец;

– качеството им на дете на чужденец, притежаващ карта за пребиваване […]

Списъкът на документите и доказателствата, удостоверяващи законността на влизането и пребиваването на бенефициерите — чуждестранни граждани, се определя с декрет. С декрета се определя и естеството на изискваните документи, за да се докаже, че децата, които са на издръжка на тези чужденци и за които се искат семейни обезщетения, отговарят на условията, посочени в предходните алинеи“.

11 Член D. 512-2 от този кодекс гласи:

„Законността на влизането и пребиваването на децата — чуждестранни граждани, които са на издръжка на бенефициера и за които той иска семейни обезщетения, се доказва с представянето на един от следните документи:

[…]

2° Удостоверение за медицински преглед на детето, издадено от Office français de l'immigration et de l'intégration (Френска служба за имиграция и интеграция) (OFII) след приключване на процедурата за влизане или допускане до пребиваване на основание събиране на семейството;

[…]

5° Удостоверение, издадено от префектурата, в което се уточнява, че детето е влязло във Франция най-късно по едно и също време с единия от родителите си, на който е разрешено пребиваване […]“.

Спорът в главното производство и преюдициалният въпрос

12 На 1 април 2014 г. TX, арменски гражданин, който притежава карта за пребиваване „личен и семеен живот“, даваща му дава право да работи във Франция, подава пред CAF молба за предоставяне на семейни обезщетения за трите си деца, две от които, родени извън територията на Франция, са влезли незаконно на тази територия.

13 При определяне на правата му CAF отказва да вземе предвид двете му деца, родени в чужбина, поради това че са влезли незаконно на френска територия.

14 Този отказ е потвърден от Комисията за извънсъдебно разрешаване на спорове на CAF, поради което TX подава жалба пред Tribunal des affaires de sécurité sociale de Nanterre (Съд по социалноосигурителни спорове Нантер, Франция).

15 С решение от 21 декември 2018 г. този съд уважава жалбата на TX и постановява, че TX има право на семейни обезщетения за двете си деца, родени в чужбина, считано от датата на подаване на молбата му.

16 С решение от 14 ноември 2019 г. Cour d'appel de Versailles (Апелативен съд Версай, Франция) отменя това решение и потвърждава решението на CAF.

17 С решение от 23 юни 2022 г. Cour de cassation (Касационен съд, Франция) отменя това решение поради „липса на мотиви" и връща делото на запитващата юрисдикция Cour d'appel de Versailles (Апелативен съд Версай) за ново разглеждане в друг състав.

18 Последната юрисдикция отбелязва, че законността на пребиваването на TX на френска територия „не се обсъжда", тъй като той притежава карта за временно пребиваване, позволяваща му да работи, и че единственият въпрос, който се поставя, е дали той има право на семейни обезщетения за двете си деца, родени в чужбина.

19 Спомената юрисдикция посочва, че с две решения от 3 юни 2011 г. и с решение от 5 април 2013 г., Cour de cassation (Касационен съд) е постановил в пленарно заседание, че членове L. 512-2 и D. 512-2 от Кодекса за социално осигуряване, които поставят изплащането на семейни обезщетения в зависимост от представянето на документ, удостоверяващ законното влизане на децата — чуждестранни граждани, във Франция, и по-специално за децата, влезли на основание събиране на семейството, в зависимост от това дали е налице медицинско свидетелство, издадено от OFII, имат обективен характер, обоснован от необходимостта в една демократична държава да се упражнява контрол върху условията за приемане на децата. Въз основа на това Cour de cassation (Касационен съд) стига до извода, че тези членове не накърняват непропорционално правото на семеен живот, гарантирано в членове 8 и 14 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г., нито нарушават разпоредбите на Международната конвенция за правата на детето, приета от Общото събрание на Организацията на обединените нации на 20 ноември 1989 г.

20 Според запитващата юрисдикция това тълкуване е потвърдено от Европейския съд по правата на човека в решението му от 1 октомври 2015 г., Okitaloshima Okonda Osungu и Selpa Lokongo с/у Франция (CE:ECHR:2015:0908DEC007686011).

21 Запитващата юрисдикция обаче посочва, че в спора, с който е сезирана, въпросът се поставя от различна гледна точка, а именно тази на Директива 2011/98.

22 Според тази юрисдикция посочената директива е приложима към този спор, тъй като, от една страна, разглежданите в главното производство обезщетения попадат в приложното поле на Регламент № 883/2004, и от друга страна, TX е гражданин на трета държава, който е приет да работи във Франция, тъй като притежава многогодишна карта за пребиваване, която му дава право да работи, и освен това има трудов договор.

23 Освен това запитващата юрисдикция счита, че макар по силата на член 12, параграф 2, буква б) от посочената директива държавите членки да могат да въвеждат ограничения на правото на равно третиране в зависимост от статута на някои граждани на трети държави, тази разпоредба не предвижда никаква възможност за дерогиране на това право в зависимост от условията, при които членовете на семейството на притежателя на единно разрешение са пристигнали на територията на приемащата държава членка. В случая обаче отказът на CAF по молбата на TX се основавал не на статута му, а на условията на влизане и пребиваване на френска територия на двете му деца, родени в Армения.

24 Запитващата юрисдикция обаче има съмнения относно обхвата на съображение 20 и на последното изречение от съображение 24 от Директива 2011/98, в които при определянето на носителите на гарантираните с тази директива права се посочват членовете на семейството на работника от трета държава, които са приети в държава членка на основание събиране на семейството.

25 В това отношение, първо, тази юрисдикция отбелязва, че разглежданите в главното производство семейни обезщетения не се изплащат на членовете на семейството на молителя, а се предоставят на последния в зависимост от броя на децата на негова издръжка.

26 Второ, с оглед на съдебната практика, установена с решение от 25 ноември 2020 г., Istituto nazionale della previdenza sociale (Семейни обезщетения за притежателите на единно разрешение) (C-302/19, наричано по-нататък „решение INPS“, EU:C:2020:957), посочената юрисдикция иска да установи дали е възможно да се основе на правилата относно събирането на семейството, за да определи правото на социалноосигурителни обезщетения на притежателя на единно разрешение.

27 Трето, същата юрисдикция отбелязва, че на 27 април 2022 г. Европейската комисия е представила Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно единна процедура за кандидатстване на граждани на трети държави за единно разрешение за пребиваване и работа на територията на държава членка и относно общ набор от права за работници от трети държави, законно пребиваващи в държава членка (преработен текст) (COM(2022) 655 final), което предвижда съображение 24 от Директива 2011/98 да се приведе в съответствие с решение INPS, като се заличат последните две изречения от това съображение.

28 При тези обстоятелства Cour d'appel de Versailles (Апелативен съд Версай) решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Трябва ли след [решение INPS] член 12, параграф 1, буква д) от Директива [2011/98], да се тълкува в смисъл, че не допуска правна уредба на държава членка, като например [Френската република], в която при определянето на правото на социалноосигурително обезщетение се забранява да се вземат предвид родените в трета държава деца на притежателя на единно разрешение по смисъла на член 2, буква в) от тази директива, защото тези деца, които са на негова издръжка, не са влезли на територията на държавата членка на основание събиране на семейството или защото не са представени документи, позволяващи да се докаже, че те са влезли законно на територията на тази държава, като това условие не се изисква за децата на националните получатели на добавки или на граждани на друга държава членка?“.

По преюдициалния въпрос

29 С въпроса си запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 12, параграф 1, буква д) от Директива 2011/98 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска правна уредба на държава членка, съгласно която за целите на определянето на правото на социалноосигурителни обезщетения на гражданин на трета държава, който притежава единно разрешение, родените в трета държава деца на негова издръжка се вземат предвид само при условие че се докаже законното им влизане на територията на тази държава членка.

30 В самото начало следва да се припомни, че както се посочва в съображение 26 от Директива 2011/98, правото на Съюза не ограничава правомощията на държавите членки да организират системите си за социална сигурност. При липсата на хармонизация на равнището на Съюза всяка държава членка определя при какви условия се изплащат социални обезщетения, размера на тези обезщетения и срока, за който те се изплащат. Същевременно при упражняването на това правомощие държавите членки следва да спазват правото на Съюза (вж. решение INPS, т. 23 и цитираната съдебна практика).

31 От член 12, параграф 1, буква д) във връзка с член 3, параграф 1, буква в) от Директива 2011/98 обаче следва, че гражданите на трети държави, които са приети в държава членка с цел работа в съответствие с правото на Съюза или националното право, се ползват от равно третиране с гражданите на държавата членка, в която пребиват, що се отнася до клоновете на социалната сигурност, определени в Регламент № 883/2004.

32 Следователно, за да може да се ползва от равно третиране съгласно тези разпоредби, е необходимо, от една страна, гражданинът на трета държава да е приет в държава членка с цел работа в съответствие с правото на Съюза или националното право. Именно такъв е случаят на гражданин на трета държава, който, както жалбоподателят в главното производство, е притежател на единно разрешение по смисъла на член 2, буква в) от посочената директива, тъй като съгласно посочената разпоредба това разрешение позволява на такъв гражданин да пребивава законно на територията на държавата членка, която го е издала, с цел работа (вж. решение INPS, т. 24 и цитираната съдебна практика).

33 От друга страна, е необходимо съответните обезщетения да спадат към клоновете на социалната сигурност, определени в Регламент № 883/2004. Безспорно е обаче, а и не се оспорва от френското правителство, че разглежданите в главното производство обезщетения представляват социалноосигурителни обезщетения, спадащи към семейните обезщетения по член 3, параграф 1, буква й) от този регламент.

34 При тези условия е видно, че лице в положението на жалбоподателя в главното производство, има право съгласно член 12, параграф 1, буква д) от Директива 2011/98 на равно третиране с френските граждани.

35 Що се отнася до това дали разпоредба като разглежданата в главното производство, която за определяне на правото на семейни обезщетения на притежателя на единното разрешение изключва възможността да се вземат предвид децата му на негова издръжка, чието законно влизане на френска територия не е доказано, нарушава това право на равно третиране, следва да се констатира — освен ако не се установи друго при проверките, които запитващата юрисдикция следва да извърши — че съгласно член L. 512-1, параграф 1 и член L. 512-2, параграф 1 от Кодекса за социално осигуряване френските граждани, както и

гражданите на другите държави — членки на Европейския съюз, на другите държави — страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, и на Конфедерация Швейцария, които пребивават законно във Франция, автоматично имат право на семейни обезщетения при условията, определени в книга V от този кодекс. За сметка на това член L. 512-2, параграф 2 от посочения кодекс поставя правото на семейни обезщетения на гражданите на трети държави, които пребивават законно във Франция, в зависимост от допълнително условие, посочено в параграф 3 от този член L. 512-2, а именно да бъде доказано законното влизане на френска територия на децата, за които се искат семейни обезщетения.

36 От това следва, че такава национална правна уредба предвижда по-неблагоприятно третиране за притежаващите единно разрешение граждани на трети държави от това, от което се ползват гражданите на приемащата държава членка. Следователно такава правна уредба противоречи на правото на равно третиране, закрепено в член 12, параграф 1, буква д) от Директива 2011/98.

37 С оглед на съображения 20 и 24 от Директива 2011/98 обаче запитващата юрисдикция има съмнения дали правото на равно третиране може да бъде ограничено само до децата на притежателя на единното разрешение, които са се присъединили към него на основание събиране на семейството. Тези съмнения произтичат от факта, че в съображение 20 от тази директива сред лицата, които имат право на равно третиране, се посочват по-специално членовете на семейството на работник от трета държава, които са приети в държава членка на основание събиране на семейството, докато съгласно последното изречение от съображение 24 от посочената директива предвидените в нея права следва да се предоставят само по отношение на членове на семейството, които се присъединяват към работници от трета държава, за да пребивават в държава членка на основание събиране на семейството, или които пребивават законно в тази държава членка.

38 Съдът обаче отбелязва, от една страна, че от текста на съображение 20 от Директива 2011/98 следва, че то се отнася по-специално до положение, при което членовете на семейството на работник, гражданин на трета държава, който притежава единно разрешение, се ползват пряко от правото на равно третиране, предвидено в член 12 от тази директива, като това право се предоставя на тези лица в качеството им на работници, въпреки че са пристигнали в приемащата държава членка поради факта, че са били членове на семейството на работник, гражданин на трета държава (вж. решение INPS, точка 30).

39 От друга страна, Съдът е констатирал, че съдържанието на съображение 24 от Директива 2011/98 не е възпроизведено в нито една от разпоредбите на тази директива и е припомнил, че преамбюлът на акт на Съюза няма задължителна правна сила и не може да обоснове дерогиране на самите разпоредби на акта (вж. решение INPS, т. 31 и 32).

40 Ето защо от тези съображения не може да се направи извод, че Директива 2011/98 трябва да се тълкува в смисъл, че притежател на единно разрешение, членовете на чието семейство не са доказали законното си влизане на територията на съответната държава членка на основание събиране на семейството, е изключен от кръга на лицата, които се ползват от предвиденото в тази директива право на равно третиране, при положение че нито една разпоредба от посочената директива, и по-специално член 12, параграф 1 от нея, не поставя ползването от това право в зависимост от подобно условие.

41 Освен това следва да се отбележи, че противно на поддържаното от френското правителство в писменото му становище, не може да се използва като аргумент обстоятелството, че самият законодател на Съюза е поставил правото на равно третиране в областта на семейните обезщетения в зависимост от законното пребиваване на молителя на територията на държава членка.

42 Несъмнено е вярно, че член 12, параграф 1 от Директива 2011/98 признава правото на равно третиране само в полза на гражданите на трети държави, които пребиват законно на територията на държавите членки. Това изискване отговаря на целта, посочена в съображение 21 от тази директива, а именно правото на равно третиране да се обвърже със законното пребиваване на гражданина на трета държава в държава членка.

43 Разглежданата в главното производство правна уредба обаче се оспорва не поради това че поставя правото на семейни обезщетения в зависимост от законността на пребиваването на притежаващия единно разрешение гражданин на трета държава, който иска да получава тези обезщетения, а доколкото предвижда условие за законно влизане по отношение на децата на този гражданин, за които се искат посочените обезщетения.

44 Френското правителство не може също така да възрази, че доколкото цели да избегне заобикалянето на процедурата за събиране на семейството, поставеното от националното законодателство условие е част от санкциите, които държавите членки могат да приемат в случай на нарушение на националните разпоредби, приети в изпълнение на Директива 2003/86 и че то е обективно по характер, обоснован от необходимостта да се проверят условията, при които членовете на семейството на кандидата за събиране на семейството ще бъдат приети.

45 Следва да се отбележи, че Директива 2011/98 предвижда в полза на някои граждани на трети държави право на равно третиране, което представлява общото правило, и изброява дерогациите от това право, които държавите членки имат възможността да въведат и които трябва да се тълкуват стриктно (решение INPS, т. 26).

46 Така съгласно член 12, параграф 2, буква б), първа алинея от Директива 2011/98 държавите членки могат да предвидят ограничения на правото на равно третиране в областта на социалните обезщетения, освен за онези работници от трети държави, които са трудово заети или са били трудово заети за минимален срок от шест месеца и са регистрирани като безработни. Освен това съгласно член 12, параграф 2, буква б), втора алинея от тази директива държавите членки могат да решат, че това право не се прилага за граждани на трети държави, получили разрешение за работа на територията на държава членка за срок до шест месеца, за граждани на трети държави, приети с цел обучение, или за граждани на трети държави, на които се разрешава да работят въз основа на виза.

47 От това следва, че извън така изчерпателно изброените случаи, в които държавите членки могат да дерогират изискването за равно третиране на притежаващите единно разрешение граждани на трети държави и местните граждани, различното третиране на тези две категории граждани само по себе си представлява нарушение на член 12, параграф 1, буква д) от тази директива (вж. по аналогия решение от 29 юли 2024 г., CU и ND (Социално подпомагане — Непряка дискриминация), C-112/22 и C-223/22, EU:C:2024:636, т. 55 и цитираната съдебна практика).

48 От една страна обаче, от нито една от дерогациите на предоставените в член 12, параграф 1, буква д) от Директива 2011/98 права не следва, че държавите членки имат възможност да изключат от правото на равно третиране работник, който притежава единно разрешение и чиито родени в трета държава деца не са доказали, че са влезли законно на територията на съответната държава членка.

49 От друга страна, дори да се предположи, че такава възможност е била призната, от съдебната практика следва, че на дерогациите от правото на равно третиране може да се прави позоваване само ако органите в съответната държава членка, компетентни за изпълнението на тази директива, ясно са заявили, че възнамеряват да се ползват от същите (решение INPS, т. 26 и цитираната съдебна практика). Френското правителство, както самото то признава, обаче не е възнамерявало да се позовава на възможността да ограничи правото на равно третиране, използвайки дерогациите, предвидени в член 12, параграф 2, буква б) от посочената директива.

50 От това следва, че държава членка не може да се позовава на задължението си да следи за това нарушенията на Директива 2003/86 да бъдат санкционирани, за да обоснове дерогация от правото на равно третиране, която не е предвидена от законодателя на Съюза в Директива 2011/98.

51 С оглед на всички изложени по-горе съображения на поставения въпрос следва да се отговори, че член 12, параграф 1, буква д) от Директива 2011/98 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска правна уредба на държава членка, съгласно която за целите на определянето на правото на социалноосигурителни обезщетения на гражданин на трета държава, който притежава единно разрешение, родените в трета държава деца на негова издръжка се вземат предвид само при условие че се докаже законното им влизане на територията на тази държава членка.

По съдебните разноски

52 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (пети състав) реши:

Член 12, параграф 1, буква д) от Директива 2011/98/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно единна процедура за кандидатстване на граждани на трети държави за единно разрешение за пребиваване и работа на територията на държава членка и относно общ набор от права за работници от трети държави, законно пребиваващи в държава членка

трябва да се тълкува в смисъл, че

не допуска правна уредба на държава членка, съгласно която за целите на определянето на правото на социалноосигурителни обезщетения на гражданин на трета държава, който притежава единно разрешение, родените в трета държава деца

на негова издръжка се вземат предвид само при условие че се докаже законното им влизане на територията на тази държава членка.

Подписи